

تحقیقی

شناسایی گونه و زیرگونه‌های انگل‌های لیشمانیای جدا شده از انسان، مخازن حیوانی و ناقلین بر اساس پلی‌مرفیسم آنزیمی در شمال غرب ایران

دکتر عبدالصمد مظلومی گاوغانی*^۱، دکتر محمد حسن حجتی^۲، اردوان قازانچانی^۳، دکتر حسن محیط^۴، دکتر حشمت الله طاهرخانی^۵، دکتر کلایو دیویس^۶
۱- دانشیار گروه انگل‌شناسی، مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز. ۲- دانشیار گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تبریز.
۳- فوق‌لیسانس انگل‌شناسی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشگاه علوم پزشکی تبریز.
۴- دامپزشک و همپراز هیأت علمی گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی تبریز. ۵- دانشیار گروه انگل‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی گرگان.
۶- استاد حشره‌شناسی واحد بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشکده طب گرمسیری و بهداشت، دانشگاه لندن.

چکیده

زمینه و هدف: علی‌رغم گستره جغرافیایی وسیع در منطقه مدیترانه، لیشمانیا اینفانتوم زایموم (*MONI*≡*LON-49*) به عنوان زیمودم غالب در ایجاد بیماری کالآزار شناخته شده است. هرگونه و استرین از گروه لیشمانیا انتشار جغرافیایی خاص داشته و تمایل به ایجاد بیماری منحصر به فرد با روش درمان متفاوتی دارد. این مطالعه به منظور شناسایی گونه و زیرگونه‌های انگل‌های لیشمانیای جدا شده از انسان، مخازن حیوانی و ناقلین بر اساس پلی‌مرفیسم آنزیمی در شمال غرب ایران انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی نمونه‌ها از ۱۲ آسپیره مغز استخوان بیماران مبتلا لیشمانیازیس، ۲۶ آسپیره طحال و کبد سگ و بیش از ۱۰۰ پشه خاکی در طی سال‌های ۸۶-۱۳۸۴ از منطقه شمال غرب ایران به دست آمدند. پس از کشت نمونه‌ها در محیط *NNN* و *MEM*، مقایسه با گونه‌های مرجع *WHO*، لیشمانیا (لیشمانیا) *DD8*، لیشمانیا (لیشمانیا) اینفانتوم (*IPT-I*)، لیشمانیا (لیشمانیا) *K-27* و لیشمانیا (لیشمانیا) *5-ASKH*، با استفاده از الکتروفورز در *Starck Gel* انجام شد. آنزیم‌های مطالعه شده *PK*، *PEPD*، *PGM*، *6PGD*، *MDH*، *GPI*، *MPI*، *NHES*، *SOD*، *ASAT*، *ALAT* بودند.

یافته‌ها: در این مطالعه تنها زایموم به دست آمده در تمام نمونه‌های سگی و انسانی و پشه‌خاکی‌ها زایموم *MONI*≡*LON-49* بود که متعلق به گونه لیشمانیا (لیشمانیا) اینفانتوم است.

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که لیشمانیوز احشایی در شمال غرب ایران از نوع مدیترانه‌ای است که از پرتغال و مراکش، تا پاکستان در شرق و جمهوری‌های آسیای مرکزی توسعه پیدا کرده است و نیز سگ‌های اهلی به عنوان مخازن اصلی انگل لیشمانیوز احشایی از گونه لیشمانیا اینفانتوم (زایموم *MONI*) محسوب می‌شوند.

کلید واژه‌ها: لیشمانیا اینفانتوم، ایزوآنزیم الکتروفورز، ایران

* نویسنده مسؤول: دکتر عبدالصمد مظلومی گاوغانی، پست الکترونیکی: mazloumi@tbzmed.ac.ir

نشانی: تبریز، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، مرکز تحقیقات کاربردی دارویی، بخش انگل‌شناسی، تلفن: ۰۴۱۱-۳۳۶۳۲۳۴-۳۳۶۳۲۳۴ (داخلی ۲۳۹)، نامبر: ۳۳۶۳۲۳۱
وصول مقاله: ۸۶/۵/۲۳، اصلاح نهایی: ۸۶/۱۱/۲۳، پذیرش مقاله: ۸۶/۱۲/۲۶